

Sri B. P. KADAM.—May I know whether the claims have been finally settled and how much time it will take, if not already settled?

Sri B. RACHAIAH.—Certain particulars have been called for. Soon after they are received all the claims will be settled.

Sri B. P. KADAM.—Is it a fact that the wives of the affected officials have represented by way of personal letters to the Minister-in-charge that they have sold the last ounce of their ornaments, including the 'Mangalasutra' because the salaries of their husbands have not been paid?

Sri B. RACHAIAH.—The wife of one official represented sometime ago that T. A. claims had not been settled. The amount involved is only Rs. 30. Certain particulars have been called for from the official in question, which have not been furnished.

Sri B. P. KADAM.—Is it a fact that the amounts mentioned here are not correct?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member cannot say that the answer is wrong. He may ask for details.

Scarcity conditions prevailing in some of the villages of Begur and Terakanambi Hoblis in Gundlupet Taluk.

*Q.—141. **Smt. K. S. NAGARATHNAMMA (Gundlupet).**—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether sowing operation has been done in all the places in Gundlupet Taluk;

(b) whether it has come to their notice that acute scarcity conditions are prevailing in some of the villages of Begur and Terakanambi Hoblis in Gundlupet Taluk;

(c) the amount of takavi loan distributed to the ryots of the above mentioned villages;

(d) the arrangements they intend making for providing fodder to their cattle?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Yes.

(b) No.

(c) Out of an allotment of Rs. 30,500 under Takavi Loan, a sum of Rs. 21,250 has been distributed in this area.

(d) In view of the recent rains, the question of making arrangements for supply of fodder does not arise.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ.—ಗುಂದುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕನ ಬೆಗ್ಗಾರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೆಳಕಾಲಿಂಬಿ ಹೊಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಕೆಲವು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಬಾತ್ ರದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ಆಧಾರದವೇಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಮತ್ತು ಬೀಳಿದೆ ಇದೆ ರೂ ಬಿತ್ತನೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ತಾವು ರ್ಯಾತರ ಮತ್ತುಭಾಗಿ ತಮಗೆ ಆ ಬಿಜಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ತಾಪ್ತಿಕಿಂನಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಮಳೆ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕಾಗಿ, ಗುಂಪುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲ ಮಳೆ ಬಿಡ್ಮಿ ಬ್ರತನೇ ಆಗಿದೆ. ಗುಂಪುವೆಚ್ಚಿ ತಾಪ್ತಿಕಿಂನಲ್ಲ ಹೋದವರ್ಷ ಬೀಳಿಗಳು ನ್ಯೂಲ್ ನಾನ್ಯಾವಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೂಸ್ತರ ಮಾನ್ಯ ನದಿಸ್ತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಪಣಿ ರಿಲೇಫ್ ಕೆಲವರ್ಗನ್ನು ಏಪಾರ್ಡು ಮಾಡಿದೆ. ಅದರೆ ಆ ರಿಲೇಫ್ ಕೆಲವರ್ಗಳಿಗೆ ಜನಾರ್ಥಿ ಬಿರುತಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಅಳಿಸು ಅಡಿಕಾರಿಗಳು ಇವ್ಯಾಂತ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ,

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರಕ್ಕು—ಮತ್ತಿಂದಿರ್ ಬಾರದ ಇರುವ ಜಾಗರಳಲ್ಲಿ ಗೋ ಕಟ್ಟಿ ಶೆಲಸನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೂಪ್ತೇ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಜಂಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದ ಬರುತ್ತಾರೆ? ಗುಂಡು ಹೇಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೇಗೂರು ಮತ್ತು ತರಕಾರಾಂಬಿ ಹೋಳಿಭಾಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೆಲಪು ಗೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ, ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ನಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ. ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೂರುಗಳಂತಹ ಗಮನಕ್ಕೆ ರಪುಲ್ಯಾಪನ್ ಮಾಡಿ ನಕಾರದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಅದು ನಮ್ಮೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಕಾಗಾದರೆ ಆ ಏಕಾರ ನಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೆ.ಫ್ರೆಂಚ್...ನಮಗೆ ಅನ್ನನ ಜಿರಾಲ್ ದಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿಕು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಗುಂಡು ಹೇಳಿ ತಾಳ್ಳುಕಾಗಿ ಇದುವರಗೂ ನಾನು ಹೊಗಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದಿವೇಣ ಮುಗಿದವೇರೆ ಅನ್ನಗೆ ಹೊಗಿ ಅಳ್ಳನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಗದುಕೊಳ್ಳತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕೆಂಪ್ಪು.—ಅಗ ತಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಗೂರು ಮತ್ತು ತರಕಣಾಂದಿ ಹೊಬಿಲ್ಗಳಲ್ಲ ಎಮ್ ಇಂಡ್ ಮಳ್ಳಿದೆ?

Mr. SPEAKER.—The question has been answered already.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎನ್. ನಾಗರತ ಮ್ಹಿ.—ತಾವಾವಿ ಸಾಲದ ಬಾಬನಪ್ಪ ಒದಗಿಸಿದ್ದ 30,500 ರಾಷ್ಟ್ರಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 21,350 ರಾಷ್ಟ್ರಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹಂಚಿರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಎತ್ತಿಮುಕ್ತ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿರಾಗಿದೆ ! ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಳಿಗೆ 2-3 ನಯಾತ್ಮಕಸೆಗಳು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕುಲ್ಪಾವೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್.— ಆ ರೈತರುಗಳ ಜಾನುವಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಣಹೆಚ್ಚನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯಾವ ಏವರಾದ್ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಕಾರದವರು ಬಳಸ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಶ್ರೀಗೌರುತ್ವಾಗಿ ತಡನಂತರ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದಿಂದ ಒಣಹೆಚ್ಚನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಲಪ್ರೋಪ್ರೋಟ್ ಕಾನ್ಸಿಲ್ ನಲ್ಲಿ ಡೆರ್ಫ್ಯಾಗಿಲವೇ? ಅದು ನಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ? ಕೇಳಿದಾರ, ತುಮಕ್ಕೂರು ಮತ್ತು ಷಿಕ್ಕಿದುಗಿರ್ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನರಿಯಾಗಿ ವರದಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಂಧಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ವರದಿಗಳು ನರಿಯಾಗಿ ಬಾರಾಡಿ, ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನ್ನು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನ ನಂಬಾಗ್ನಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೋಲಾರ, ಬಿಜಾತ್ತರ, ಚಿತ್ತದುಗ್ರಾಮ, ತುಮ್ಮುಕುರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ರಾಮುಜಾರು, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ವೇರಿತ್ತ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾಗಮಂಗಲ, ಮಂಡಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಳಿಳಿ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಆವೇಶ ಮೈನಾಲು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಂಜನಗಳು, ಹಾವುರಾಜನಗರ, ಗುಂಡುಪೇಟೆ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಮೇಟೆ, ತರಿಕೆರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಇವರಾಗಿನ್ನೇ ರಾಜ ಸ್ವೇರಿಸಿ ಪರಿಯಾ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮುತಿ ಕೆ. ಎನ್. ನಾಗರತ್ ಮೃ.—ಪ್ರಾಳ್ಯಾಕಿನ ಬೇಗ್ನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಯಾಂದಿ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯಾಧಾರಲು ನಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲ ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏಂದು ಅಲ್ಲ ತಕ್ಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೃಗೋಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Hardships caused to the people of Hiremalali Village due to the digging of the Tunnel in their lands.

*Q.—37. Sri KUNDUR RUDRAPPA (Channagiri).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are aware of the hardships caused to the people of Hiremalali Village, affected by the digging of the Tunnel in their lands;

(b) whether the Chief Minister and the Public Works Minister have not assured these affected people during their tour in the said area, that they would be given reasonable compensation;

(c) the action they have taken in this behalf?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works) [on behalf of Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister)].—

(a) Yes.

(b) Representations in this behalf have been made to Government.

(c) The matter is under examination.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—‘ಗೊತ್ತಿದೆ’ ಎಂದರೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾನ್ಯಾಯ! ಚಾನಲ್ ದಿವಿಷಾನವರು ಬಹಳ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಚಾನಲ್ ತಗೆದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಗಾರ್ಮಾದವರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಚಾನಲ್ ದಿವಿಷಾನವರು ಸ್ವೇಪರಾಗಿ ನೀರನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನಗೂ ನಾವುಗಳ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ನಷ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ್ಲ. ಇದು ನಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಭೇದ ಇರುವ ಗಾರ್ಮಾಕ್ಕು ಮುಂದೆ ಕುಡಿಯಾವ ನೀರಿಗೆ ಗತಿ ಏನು ನಾಂತರಿ!

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟಿಲ್.—ಯಾವ ಹಕ್ಕೆ ಕೆಳಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕು ‘ಗೊತ್ತಿದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ನಡನ್ಯರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಚಾನಲ್ ಕಾಡ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಚಾನಲ್ ತಗೆದಿರುವುದಿಂದ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋಗಿದೆ. ಕುಡಿಯಾವ ನೀರಿನ ಕ್ಷಮಿತಿ. ಆಗ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಬೋನಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಬೋರ್ಡ್‌ವೆಲ್ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ಉರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬದ್ದಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶಿತ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಪ್ರಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಬಿಂದು ದರೆ ಇನ್ನೂಬಿಂದು ಒಬ್ಬ ಪುದಿಲ್ಲ. ಉರಿನ ಬಿಲ್ಲ ಭಾಗಳಿಗೂ ಈ ಚಾನಲ್ ನಿಂದ ತೂಳದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ತೂಳದರೆಯಾಗಿರುವವರು ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಲು ಒಣಿದ್ದೇ, ತೂಳದರೆಯಾಗಿ ಇರುವವರು ಒಬ್ಬತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಉರನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಿವಾಗಿದೆ. ಚಾನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೀರು ಬಿಟ್ಟ ಹೇಗೆ ಅದರ behaviour ಹೇಗಿರುತ್ತಿದೆ, seepage ನೀರಿನಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ shift ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Shift ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾಂಪೆನೆಸೇಪ್ಲ್ ಕೆಲುವುದಕ್ಕೆ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಲ, ಬಡಲ ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಗತಿ ಏನು ನಾಂತರಿ?